

Arbetsordning för kommunfullmäktige i Tyresö kommun

Beslutsdatum	2018-11-22	Dokumenttyp	Reglemente
Beslutad av	Kommunfullmäktige	Dokumentägare	Chef kommunkansliet
Diarienummer	2018/KS 0317 003	Giltighetstid	Tills vidare

Innehållsförteckning

1	Antalet ledamöter (KL 5 kap 5-7 §§)	4
2	Presidium (KL 5 kap 11 §)	4
3	Tid och plats för sammanträdena	5
4	Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	6
5	Ärenden och handlingar till sammanträdena	6
6	Anmälan om hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (KL 5 kap 17-21 §§).....	7
7	Upprop	8
8	Justering av protokollet	8
9	Turordning för handläggning av ärenden.....	8
10	Yttranderätt vid sammanträden	9
11	Talarordning och ordningen vid sammanträdena	10
12	Yrkanden	10
13	Deltagande i beslut (KL 4 kap 25 § första stycket)	11
14	Omröstningar (KL 4 kap 24-25 §§, 5 kap 53-56 §§ samt lag (1992:339) om proportionellt valsätt)	11
15	Motioner	12
16	Interpellationer (KL 5 kap 59-63 §§).....	12
17	Frågor (KL 5 kap 64 §)	13
18	Beredning av ärenden	13
19	Förklaring av revisionsanmärkning	14
20	Beredning av revisorernas budget.....	14
21	Fullmäktigeberedning	14
22	Valberedning	14
23	Reservation (KL 4 kap 27 §)	15
24	Expediering och publicering	15

Senast reviderad av dokumentägaren	[Ska inte vara ifylld om nämnden ska besluta om revidering]
Reviderad med anledning av	[Ska inte vara ifylld om nämnden ska besluta om revidering]

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

1 Antalet ledamöter (KL 5 kap 5-7 §§)

1 §

Fullmäktige har 51 ledamöter.

2 Presidium (KL 5 kap 11 §)

2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på första sammanträdet som hålls med nyvalda fullmäktige.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

Vice ordföranden ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

3 §

Tills presidievalen har förrättats tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 §

Om ordföranden eller vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget vid ett möte utser fullmäktige ordförande. Ålderspresidenten tjänstgör som ordförande till dess fullmäktige utsett en tillfällig ordförande. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

3 Tid och plats för sammanträdena

5 §

För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena. Sammanträdesordningen fastställs senast i oktober månad för nästkommande år.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober. Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

6 §

Extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena. Begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

7 §

Om det föreligger särskilda skäl för det får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast före den bestämda sammanträdesdagen tillkännages på anslagstavlan på kommunens webbplats.

8 §

Tid och plats för kommunfullmäktiges sammanträden anges i tillkännagivandet av sammanträdet.

9 §

Ordföranden ska tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännages på anslagstavlan på kommunens webbplats minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas.

4 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

10 §

I samband med att kommunfullmäktige fastställer sammanträdesdagar fastställs även mötestiden i enlighet med 5 §.

Pågående ärende ska alltid avslutas innan ett sammanträde slutförs. Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde en senare dag utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

5 Ärenden och handlingar till sammanträdena

11 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende om inte annat följer av lag.

Kommunfullmäktiges presidium samlas dagen före fullmäktigesammanträdet för genomgång av ärenden samt inkomna motioner, interpellationer och frågor.

12 §

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tillkännagivits på anslagstavlan på kommunens webbplats ska tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Distribution av sammanträdeshandlingar sker vanligen elektroniskt.

Handlingarna i varje ärende ska finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer, frågor och motioner ska vara tillgängliga för samtliga ledamöter och ersättare vid det sammanträde vid vilket de avses bli ställda. Detsamma gäller för svar på interpellation. Skriftliga svar ska vara tillgängliga för samtliga ledamöter och ersättare vid det sammanträde som svaret lämnas.

6 Anmälan om hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (KL 5 kap 17-21 §§)

13 §

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till gruppledare för det parti ledamoten representerar. Gruppledarna för de i fullmäktige representerade partierna anmäler vid uppöppet förhinder för ordinarie ledamot och vilken ersättare som kommer att tjänstgöra.

14 §

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde kallar sekreterare på ordförandens uppdrag in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

15 §

Det som sagts om ledamot i 13 och 14 §§ gäller också för ersättare som kallats till tjänstgöring.

16 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

7 Upprop

17 §

En uppslagslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet. I början av varje sammanträde låter sekreteraren förrätta upprop på ordförandens uppdrag, enligt uppslagslistan. Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Om ledamot in finner sig vid sammanträde efter det uppropet avslutats, ska han eller hon anmäla sig hos ordföranden, som efter tillkännagivande om närvaron låter ledamoten inträda i tjänstgöring.

8 Justering av protokollet

18 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 17 § väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som respektive ordförande har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den. Omedelbar justering sker vanligen dagen efter att fullmäktige har hållit sammanträde.

9 Turordning för handläggning av ärenden

19 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden. Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

10 Yttranderätt vid sammanträden

20 §

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd, som inte är invald i kommunfullmäktige, vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordföranden i en nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation, som inte är invald i kommunfullmäktige, får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Kommunalråd och oppositionsråd, som inte är invald i kommunfullmäktige, har rätt att yttra sig i alla ärenden.

21 §

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen. Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

22 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat bestämmer ordförande efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

23 §

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

24§

Kommundirektören har rätt att yttra sig i alla ärenden.

11 Talarordning och ordningen vid sammanträdena

25 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under dennes anförande.

Ordföranden kan visa ut den som uppträder störande och inte vidtar rättelse efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

26 §

Inför varje mandatperiod kan gruppledarna i kommunfullmäktige komma överens om ytterligare debattregler, ordningsfrågor med mera i de fall de inte regleras i arbetsordningen.

12 Yrkanden

27 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

13 Deltagande i beslut (KL 4 kap 25 § första stycket)

28 §

Vid fullmäktigebeslut som fattas med acklamation ska ledamot som avser att avstå från att delta i beslutet anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas. Ledamot som inte har gjort någon sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet.

14 Omröstningar (KL 4 kap 24-25 §§, 5 kap 53-56 §§ samt lag (1992:339) om proportionellt valsätt)

29 §

När omröstningar genomförs biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna sker i första hand genom acklamation. Begärs votering genomförs sådan genom att voteringsanläggning används alternativt genom att ledamöterna avger sina röster enligt upprop.

Ordföranden avger alltid sin röst sist. Sedan omröstningen har avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

30 §

Valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den

1. upptar namn på någon som inte är valbar,
2. upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas, eller
3. upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

15 Motioner

31 §

Motion ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter och bör lämnas in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 12:00 dagen före sammanträdet äger rum. Motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

Ersättare får väcka motion bara när vederbörande tjänstgör vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska vid kalenderårets början redovisa de motioner som inte beretts färdigt inom ett år från det motionen väckts. Fullmäktige får då avskryva motioner från vidare handläggning.

16 Interpellationer (KL 5 kap 59-63 §§)

32 §

Interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 12:00 dagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det sammanträde då interpellationen ställdes.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellationssvar som har lämnats in före kallelsen skickas ut ska bifogas kallelsen. Besvaras interpellationen omgående kan det dock ske muntligen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast klockan 12:00 dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ kommunallagen får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till kommunstyrelsens ordförande eller till ordföranden i en

annan nämnd om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningarna då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Kommunfullmäktige får behandla interpellationer även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

17 Frågor (KL 5 kap 64 §)

33 §

Fråga ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 12:00 dagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i avsnittet ovan om interpellationer gäller i tillämpliga delar också för frågor. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Kommunfullmäktiges presidium har rätt att omvandla en enkel fråga till en interpellation, om frågans omfång går utanför omfattningen av en fråga.

Kommunfullmäktige får behandla frågor även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

18 Beredning av ärenden

34 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

19 Förklaring av revisionsanmärkning

35 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

20 Beredning av revisorernas budget

36§

Presidiet bereder revisorernas budget.

21 Fullmäktigeberedning

37 §

Om kommunfullmäktige beslutar att inrätta en permanent eller tillfällig fullmäktigeberedning enligt 3 kap 2 § kommunallagen, ska det anges vilka uppgifter den ska bereda, hur många ledamöter och ersättare den ska ha och hur många av dessa som ska vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige. Vidare ska det utses en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande samt bestämmas om beredningens sammanträden ska vara offentliga.

För fullmäktigeberedning ska tillämpliga delar av det gemensamma reglementet för Tyresö kommuns nämnder gälla.

Fullmäktigeberedning får väcka ärende i kommunfullmäktige. Innan ärendet behandlas av kommunfullmäktige ska kommunstyrelsen beredas tillfälle att yttra sig över förslaget. Den nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör ska alltid ges tillfälle att yttra sig.

22 Valberedning

38 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av en ledamot från varje parti som representeras i mandatperiodens fullmäktigeförsamling samt en ersättare vardera från dessa partier.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

23 Reservation (KL 4 kap 27 §)

39 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska detta göras skriftligen. Reservationen ska vara undertecknad och lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Muntligt eller skriftligt yttrande som inte utgör reservation tas till protokollet endast efter begäran från ledamot eller ersättare i fullmäktige.

24 Expediering och publicering

40 §

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet. Utdrag ur protokollet skickas vanligen elektroniskt.

Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § kommunallagen.

Protokollet ska finnas tillgängligt på anslagstavlan på kommunens webbplats.